

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pe polti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petiti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 70.

V Ljubljani, v četrtek 27. marca 1890.

Letnik XVIII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 26. marca.

Videti je, da se bližajo državnozbornske počitnice, kajti v zbornici se je danes pokazalo mnogo poslancev, ki sicer domá tiče in pridejo sem le tedaj, kadar zborovanje hiti h koncu, da spravijo svoje nezasluzene dihte. Marljivim poslancem včasih hudo preseda ta brezvestna zanikrnost, zaradi katere dostikrat pridejo v manjšino, ali kaj hočejo, če je volilec prav, da se njih izvoljenec ne vdeležuje zborovanja!

V pričetku današnje seje odgovarjal je najprej ministerski predsednik grof Taaffe na neko interpelacijo zaradi živinske kuge in v svojem jako obširnem odgovoru omenjal vsega, kar se je storilo za odvrnitev te gospodarstvu in kmetijstvu toliko nevarne pošasti. Potem so prišli na dnevni red

novi tarifi vžitninskega davka.

Pri tarifih od vina in mošta se je oglasil poslanec Suess ter v silno dolgem govoru priporočal znižanje teh tarifov. Tudi poslanec Richter in Exner sta govorila in priporočala nekatere premembe, katerim se je pa vladni zastopnik Baumgartner odločno protivil.

Tudi pri današnjih, od levičarjev stavljenih predlogih se je pokazala čudna prikazen, da mladočeški poslanci stanovitno glasujejo z levičarji, kakor da bi se bili z njimi pogodili in zvezali. Sicer je bila že prej čutiti neka duševna sorodnost med nemškimi in mladočeškimi liberalci, ki je pa pri zadnjih občinskih volitvah dunajskih še očitneje stopila na dan. Mladočeški poslanci so namreč prigovarjali svojim rojakom, ki imajo volilno pravico, naj rajši glasujejo za nemško-liberalne židovske kandidate, kakor za može združenih kristijanov. Narodnost ne-

odvisnih čeških poslancev mora biti že silno oguljena, če se potegujejo za pristaše stranke, ki je v teku svojega gospodstva slovanskim narodom delala najhujše krivice in katere naporu tudi sedaj le na to merijo, da bi ji v dušnem in narodno-gospodarskem oziru služilo in tlako delalo vse, kar ni njenega mišljenja. Češki listi, stari in mladi, so zaradi tega hudo razsrjeni nad takim postopanjem mladočeških poslancev, in tudi naš stari dnevnik bi prav storil, če bi se v svojih „Šarenih listih“ spominjal tega najnovejšega mladočeškega čina ter ga po zasluženju ocenjeval. Morda mu potem mladočeška politika ne bode več cvet politične močrosti.

Razven že omenjenih poslancev govoril je še poslanec Kronawetter, ki pa tudi ni ničesa dosegel, ker so bili pri glasovanju vsi premenjevalni predlogi odklonjeni in so obveljali tarifi od vina, mošta in grozdja po nasvètih odsekovih, namreč od hektolitra vina v sodih po 4 gld., v steklenicah po 8 gld.; od mošta po 3 gld., od grozdja pa po 1 gld. 50 kr. od 100 kil.

Če bo pri posameznih tarifih toliko razprav, kakor danes, reč ne bode rešena jutri, dasi bode tudi zvečer seja.

II. shod „Katol. polit. društva“ v Št. Vidu nad Ljubljano.

(Dalje.)

K 2. točki dnevnega reda je govoril deželni poslanec in društveni odbornik g. Povše približno tako-le:

Nalog našega društva je tudi, pospeševati narodno blagostanje ter skrbeti za gmotno boljše stanje našega naroda. Naša domovina je vseskozi poljedelska, ker obrtnij — posebno tovarn — imamo primerno z drugimi deželami le malo. Poljedelstvo,

živinoreja in gozdarstvo redi ogromno večino našega naroda. Kmetijstvo je glavni steber naše dežele, zato je vredno, da tudi naš deželni zbor deluje za prospeh gospodarstva in kmetijstva, kar tudi vestno izvršuje.

Poglejmo nekoliko, v kakšnem stanju se nahaja kmetijski stan v državi sploh, osobito v naši domovini.

Iz uradnih statističnih podatkov posnamemo, da se v naši državni polovici nahaja na zemljiščih in hišnih posestvih vključenih 3300 milijonov goldinarjev dolgov, in če računimo, da treba od teh 3300 milijonov le po 4% obresti plačevati dolžnim kmetovalcem, presodimo lahko, kako ogromno breme teži na njih ramenih, namreč le za obresti treba kmetovalcem na leto 132 milijonov goldinarjev. Ako pomislimo, da je čisti katastralni dohodek tega zadolženega zemljiškega posestva uradno bil preračunjen na 164 milijonov goldinarjev, jasno nam je, da le obrestni dolg sam na leto skoro tričetrtine tega čistega zemljiškega dohodka požre! Ves zemljišni davek znaša okrog 35 milijonov, torej komaj eno četrtino, ko, kakor dokazano, tričetrtine gredó le za obrestovanje dolgov. To pač dovolj jasno govori, da avstrijsko kmetijstvo peša ter da ni le gola fraza, da ono bije trd boj za svoj obstanek. V naši domovini vključenih je na zemljiščih posestvih okrog 40 milijonov goldinarjev, gotovo ogromen dolg, od katerega treba veliko sto in sto tisoč goldinarjev obresti plačevati našim kmetovalcem. Toda dolgovi naraščajo vsled slabih letin, kakor moremo razvideti iz statističnih podatkov našega deželnega odbora, kateri kažejo, da se je na Kranjskem v l. 1888. več dolgov za 520.937 gld., torej okroglo za pol milijona goldinarjev na novo napravilo, oziroma vključilo.

Iz nekdanje služnosti zapal je kmetijski stan v služnost upnikov in, žal, v mnogih slučajih tudi

LISTEK.

Izpovedanja bivšega prostomisleca.

(Spisal Leo Taxil. Iz francosčine preložil Martin Ziltir.)

(Dalje.)

Dosegel sem namero. Spodtikljivi podlistek je učinil, da so se jeli zanimati za časnik. Pozornost nanj smo jaz in sodelavci obdržali s tem, da smo brezštevilno člankov priobčili, ki so se vsi odlikovali s svojo skrajno silovitostjo. Priredili smo si brzojavno službo prve vrste; „le Midi Republicain“ je na enkrat stopil v sredo najboljše podučeni časnikov v provinciji. Po preteku petnajstih dni se je vsak dan tiskal v 26.000 do 27.000 izvodih.

Začetek tega lista je bil pozdravljen od dveh glavarjev francoske demokracije.

Pariz, dné 20. aprila 1881.

Jaz sem z vami, dragi sobratje.

Jaz sem z vsemi, ki obračajo mladino proti luči in Francijo proti prostosti.

Victor Hugo.

Louis Blanc mi je pisal to-le pismo:

Pariz, dné 18. aprila 1881.

Moj dragi sobrat!

Čujem z velikim veseljem, da hočete ustanoviti v Montpellieru pod naslovom „le Midi Republicain“, časnik, ki ima namen edinosti republikancev proti

klerikalstvu, in preiskovanje socijalnih vprašanj. Delo tako ima vsa moja sočutja.

Pogum!

Sprejmite zagotovilo moje bratovske udanosti.

Louis Blanc

S kratka, vseh je prekosil vse nade lastnikov časnika. Tiskarji so poskakovali; tisti, ki je denar dal, je začel zopet nazaj dobivati svote, katere je požrl „le petit Eclair“. In langeloški katoličani! Ni mi treba praviti, kakošna je bila njih nevolja. Dati jim moram to pohvalo, da njih obnašanje je bilo najodločnejše v teh okoliščinah. Pobožne osebe l'Herault-a posebno so skočile po konci zaradi sramočenja; vsakdo se je čutil prizadetega po teh obrekovalnih psokah, ki so letele na češeni spomin. V manj kakor treh tednih je bil podpisan protest od več kakor dva tisoč gospej montpelijske škofije.

Prav za prav gg. Firmin in Cabirou sta bila le trgovca, pečala sta se le z gmotno stranjo časnika. Nikakoršno osebno sovraštvo ju ni gnalo zoper cerkev. Ko sta videla, koliko ugovorov se je vzdignilo zoper roman, me prosita, da bi ga zatrl. Veljavo si je sedaj pridobil „le Midi Republicain“, mnogi so ga čislali zaradi novic in zaradi navadnih člankov. To mi je izjaviti v oproščenje časnikovih lastnikov. Ko so me gg. Firmin in Cabirou in g. de L.*.* silno prosili, da ne bi več priobčeval sramotilnega podlistka, poslušali so pritisk razburjenega javnega mnenja.

Jaz pa sem bil slep. Moja togota zoper vero je bila tolika, da sem se hotel raje odpovedati svojemu dobičku. Da bi ne delal zoper voljo teh gospodov, pretrgam roman in ga zopet začnem v „l'Anti-Clerical-u“, kjer sem bil sam gospod; odložil sem glavno vredništvo pri „le Midi Republicain“. Zgrabil sem in raztrgal na štiri kosce notarski papir, ki mi je zagotavljal stotisoč frankov po preteku nekoliko mesecev. Gg. Firmin in Cabirou sta se neizmerno čudila. Vedela sta, da me goni nezasišana besnost zoper papeštvo; pa si nista mislila, da je tolika, da bi teptal z nogami popolno izredne denarne koristi.

Ker je moje sodelovanje toliko pomoglo k vspehu časnika, me prosita, naj ju ne zapustim; stavita mi pred oči, ko ima „le Midi Republicain“ zagotovljeno prodajo v domačem kraju, da mu je zagotovljena prelepa prihodnost; kažeta mi, kako je mogoče njegovo vrejevanje brez izgredov; sploh sta vse storila, da bi me obdržala; pa nisem hotel odjenjati in povrnil sem se v Pariz.

Bilo je proti sredi maja, ko je „le Midi Republicain“ prenehal z romanom zoper Pija IX. Polutretji mesec pozneje, dné 30. julija, smo bili gg. Firmin in Cabirou ter jaz klicani pred sodišče po papeževem nečaku. Pred sodiščem sta izjavila, da sta samo dovolila priobčiti roman v svoji tiskarni; ko sta to trdila, sta govorila le resnico. Pravi krivnik v tej zadevi, še enkrat rečem, sem bil le jaz.

oderuhov. Od leta do leta hujše propada kmetško blagostanje in bati se je, da se dogodi kakor na Angleškem, kjer je mali kmetški posestnik popolnoma propadel ter je sedaj le služnik, najemnik, obdelovalec poprej njemu lastne rodne zemlje in to v korist novemu gospodarju, bogatemu, veleposestniku. Tam so skoro le veliki posestniki in pa najemniki ali zakupniki! To bi bilo osodopolno za našo domovino in za naše sosedne dežele, kjer bivajo bratski nam oratarji, toliko hujše, ker teži, kakor navedeno, ogromno breme dolgov slovenske kmetovalce in ker zloglasno nemško društvo „Südmark“ hoče izpodriniti tla slovenskemu življu na rodni naših zemljah!

Zato je najsvetejša dolžnost vseh faktorjev, javnih zastopov in sploh vseh rodoljubov, da zaigramo tako katastrofo, ker preimeniten je kmetški stan ne le za blagor dežele, ampak on je najzanesljivejši steber tudi za ohranitev narodnega, socialnega in verskega reda. Ne preostaje mi danes časa za to, da bi prestopil v razpravo sredstev, s katerimi treba pomagati našemu kmetškemu stanu; o tem, upam, bode se naše društvo gotovo še posvetovalo. Danes prestopim k razpravi, v koliko je naše deželno postavodajstvo zadostovalo kmetijskim potrebam. In ker sem prav te prelepe okolice zastopnik v deželnem zboru, rešil bom toliko lažje to zadevo, ker sem imel priliko sodelovati v našem deželnem zboru in sem po zaupanju častitih poslancev imel tudi poročiti o dveh novih prevažnih postavah.

Potreboval bi več ur, ko bi hotel vse navesti, kar se je vršilo v dež. zboru v prid kmetijstva. Kratek moram biti, če hočem le najvažnejše navesti. Naš deželni zastop pospešuje vrejevanje potokov-hudournikov na Gorenjskem in to z vso pravico, da se pravočasno zabrani enaka katastrofa, kakeršna je pred malo leti zadela sosedno Koroško in Tirolsko, kjer so hudourniki opustošili cele doline, nekdaš toliko rodovitne, tako da sedaj ni sluha, kje je bilo sto in sto rodbin kmetškega ljudstva. In milijone goldinarjev je škode in milijonov bo treba, da se zabranijo nadaljne poškodbe. Ko bi pa bili poprej popravili nevarne poškodbe, zabranjena bi bila katastrofa, ki je toliko ogromne škode proizročila.

Za vravno vodjo, na pr. Save górenje dala se je primerna denarna podpora, tako tudi za napravo obrežja pri Kranju, za obrambena dela pri Stožcah in Tomačevem. Deželni zbor sprejel je nasvet, da se naprosi visoka c. kr. vlada, da smatra reko Savo tudi nad črnuškim mostom kot državno reko, torej da državna vlada skrbi tudi za vrejevanje górenje Save. In kakor je gospod c. kr. deželni predsednik se izjavil, upati je, da bode visoka vlada to tudi storila in tako bo ona prevzela v svoje roke, da se osobito Gameljčanom opomore, katerim Sava toliko škoduje ter jim je že toliko lepega plodnega sveta odnesla. Ako se ne bo kmalu kaj v obrambo ondotnega obrežja storilo, bo še hujše zadela ondotne zemljiščne posestnike, katerim bo pobrala travnike, to veliko zaslombo kmetovalčev!

K temu naj še dostavim, da sem se od svoje strani osebno okoristil s pamfleti, ki sem jih nabral v Švici. Za romanom, ki ga je spisal neki prijatelj pod krinko izmišljenega kamornika Volpija, dal sem na svetlo tri zvezke pod naslovom: Pij IX. pred zgodovino; v tem delu sem se čez vse znašal nad sv. očetom kakor nad verskim glavarjem in političnim možem; obrekovanja zadevajoča njegovo nrvnost sem skrčil na nekoliko strani.

Velikrat so me prosili, naj bi povedal ime pisatelja „des Amours Secrètes de Pie IX.“. Vedno sem se branil temu, ker me je pisatelj prosil, ko je bil še moj prijatelj, naj nikdar ne dam natisniti njegovega imena: ker je moje spreobrnjenje zaprlo antiklerikalno knjigarno, togoti se nad menoj; ne odpusti mi, da sem posredno kriv padca te hiše, ki mu je v štirih letih odštela okoli 60.000 frankov. Pa ta jeza bi ne opravičila brezozirnosti, ki pa je sicer brez vrednosti. Delo je slabo, delo se mora preklicati; kaj se menijo pošteni ljudje, če se reče, ta je to pisal? No pa med pisatelji je znano njegovo ime. Moj nekdanji sokrivnik se je razodel preteklo leto za pisalca nesramnega romana pred nekim bližnjim sorodnikom gosp. Henrika Fouquiera, in „le XIX. Siècle“, se je čutil zavezanega, imenovali pisatelja, in povedal je o njem tudi najmanjše podrobnosti.

Pa bodi dosti o tej sramoti. Kar naravnost bom začel poročati o drugih lažeh, za pisanimi

Obravnavalo se je o nameranih delih ob reki Krki, ob Mirni; priznale so se podpore za napravo vodnjakov na suhem krasu. Sklenilo se je, nadaljevati osuševalna dela v račenski dolini, katera so se dosedaj dobro sponesla, da se vendar končno odpomore ubogim ondotnim kmetovalcem, katerim tolikratne povodnji kar do celega opustošijo vse setve in senožeti ter jih tako spravljajo v siromaštvo. Upam, da se posreči inženjerjem, da se bo to osuševalno delo izvršilo povoljno, ne da bi druge nižje ležeče pokrajine imele kaj trpeti; sploh vse to delo mora se sistematično izvršiti.

Pa tudi za občila, ceste je deželni zbor skrbel in tako se bo tudi za Crnovrščane storilo, da dobé toliko potrebno cesto, ki jih bode vezala s Polhovim gradcem in od tod z belo Ljubljano.

Deželni zastop odločil je primeren znesek za stradajoče nesrečne reveže v deželi in vložil je vis. deželni odbor prošnjo na državno ministerstvo, da bi ono hotelo pomagati deželi s podporo in brezobrestnim posojilom, da bi moglo saj deloma od pomoči stradajočim z živežem in semenom. Za nesrečne Dolenjce in Vipavce, katerim preti grozna osodopolna nevarnost za njih obstanek po trtni uši, sklenilo se je skrbeti s tem, da se je dala podpora kmetijski družbi, ki sploh vsestransko deluje za kmetovalce, da jih oskrbi s potrebnimi sredstvi. Še mnogo drugih dobrih sklepov deželnega zbora bi imel navesti, toda preidem naglo, da morem še omenjati dveh novih postav, katere so se sprejele v deželnem zboru in ki bodo silne važnosti za prospeh kmetijstva v naši domovini. To je postava za osuševanje ljubljanskega barja in druga za povzdigo govedoreje.

Osuševalno delo ljubljanskega barja bo izredne koristi prav za našo ljubljansko okolico, ker nad 25.000 oralov rodovitne zemlje bo po osuševalnem delu spravilo se v tak stan, da bo res zemljanom pravo plodno polje.

Kaj pomaga sedanji sicer rodovitni svet, ko ga prepogoste povodnji opustošajo, ves trud pridnega njegovega obdelovalca je brezvspešen, ko po nekolikem deževju prestopa voda obrežja in vse setve preplavlja. Saj smo prav v poslednjih dveh letinah slišali, koliko britke zgube so morali naši sosedje barjani trpeti.

Tu velja, da se hitro opomore, sicer mora se barjan izseliti in iti po svetu. So nekateri, ki nasprotujejo sploh nameravanemu osuševanju barja ter trdijo, da ves svet na barji ni vreden troškov, kolikor jih bo treba za osuševanje. Temu oporekam najodločniše. Poglejmo le, kako trumoma se izseljujejo naši slovenski oratarji v daljni nepoznani tuji svet, ker doma ne najdejo potrebnega zaslužka in živeža.

Občudujmo marljivega Kraševca, tudi marsikaterega gorjana, ki še tako kamenit, skalovit kosček sveta v potu svojega obraza obdela in do rodovitnosti pripravi, le da more obstati na ljubljani rodni mu zemlji. In mi bomo tako ogromno, za plodovitost toliko sposobno polje zanemarjali, na ka-

terem se more, ko bo odstranjeno preplavljenje povodnjih, na tisoč marljivih slovenskih oratarjev preživeti!

Vse osuševalno delo stalo bo blizu 1.400.000 gld. in polovico troškov bo prevzela visoka c. kr. državna vlada, drugo polovico pa imajo zložiti, in sicer držela 12%, ljubljansko mesto 10% in barjani, to je lastniki na barju ležečih zemljišč 28%. Država bo torej donesla 700.000, dežela 145.000, ljubljansko mesto 138.000 in barjani 88.000 gld.

Konstatovati moram, da so vsi poslanci, tudi oni iz pokrajín, ki nimajo nikakih interesov na osuševanju barja, soglasno pritrdili predlogu za osuševanje ter s tem slovesno priznali veliko imenitnost tega nameravanega zboljšalnega dela, po katerem se bo toliko tisoč oralov zemlje trajno spremenilo v rodoviten svet. Na tisoče in stotisoče bo več dobrega sena dajalo potem barje in poznala bo cela ljubljanska okolica sad tega dela, cvetela bo živinoreja, najzanesljivejši steber našega gospodarstva.

Deželni zbor pa dobro poznavajoč, da zaradi slabih letin ne bo takoj zmogel barjan njemu pripadajočega deleža troškov, je potrebno ukrenil, da visoka c. kr. vlada privoli brezobrestno posojilo 300.000 gld. barjanom, ki bodo tekom dvajsetih let povrnil to svoto s tem, da bodo od oralov po osuševanju zboljšanega sveta tudi lahko zmogli skladati, oziroma nekaj več pri davkih plačevati.

Preskrbljeno je torej za vse modro in previdno, tako da ne bo čutiti bremena in vseh bo velik, za kar bodo tudi naši potomci vedeli hvalo. Z upanjem smemo lotiti se tega dela in želimo le, da bo visoka c. kr. ministerstvo sklepom našega deželnega zbora pritrdilo, kar je upati, ker naš gospod deželni glavar vedno skrbi in deluje na to, da visoka vlada pritrdi temu gotovo za celo Kranjsko znamenitemu prekornemu kulturnemu delu.

Že sem poudarjal veliko važnost in imenitnost govedoreje osobito za našo deželo. In če se ozremo na Gorenjsko, najdemo, da ta primerno še najbolje izhaja, to pa, ker ima že lepo razvito živinorejo.

Dolenjska pa, ki je dokaj zaostala v živinoreji, vedno hujše propada. Ker je živinoreja še najzanesljivejši del kmetijskega gospodarstva, in ker se vsi predpogoji za uspešno rejo živine v naši deželi nahajajo, sklenil je deželni zbor posebno postav, po kateri se ima vrežati govedoreja v deželi. Po tej novi postavi bo občinam skrbeti za zadostno število resnično sposobnih plemenskih juncev, po katerih se bo zdatne naša govedoreja zboljšala. Na prvi hip dozdevalo bi se manj vnetemu kmetovalcu, da bo ta postava nakladala novo breme občinam. A nikar strašiti se, le pomislimo, da reprezentuje goveja živina v naši deželi, še tako nizko računana, saj 16 milijonov goldinarjev vrednosti in če se po novi postavi posreči le toliko zboljšati našo govedorejo, da bomo pri sleherni glavi po 5 gld. na leto več dobička dobivali, donašala bo potem govedoreja 1 milijon in 300.000 gld. dohodka več kakor doslej na leto in to je že ogromna svota, posebno ako

obrekovanji pridem k lažem, ki sem jih govoril z živo besedo.

Prostomiselske družbe so me velikrat prosile, da bi prišel v njih mesto in imel kak govor. Take shode so protiklerikalne družbe javno napravljale; dajale so jim priložnost, dejanjsko delati za razširjanje svojih načel. Vselej, če sem le mogel brez velikih neprilik, sem prejel povabilo.

Posebno rad sem govoril o hudodelstvih inkvizicije. Sostavil sem o tem predmetu dolg govor, ki ga je bilo moč po volji podaljšati ali okrajšati, da je trajal tri četrt ali dve uri po razpoloženju poslušalcev. Tvarino so mi dali vsi protestanški pamfletisti dveh zadnjih stoletij, ki, kakor je znano, obkladajo red sv. Dominika z neštevilnimi nemogočimi hudodelstvi.

Dokazano je — da le eno dejanje navedem — da Galilei ni nikdar dobil kake kree po nosu. Vendar, ker je bila preiskava o njegovi sloveči iznajdbi, da je zemlja okrogla, so sovražniki cerkve rekli, da je prišel na tezalnico. Kako sem skrbno zbral te laži! Kako širokoustno sem izražal svojo nevoljo, ko sem jih na dalje razširjal!

Pa moj junak je bil Giordano Bruno, odpadni menih 16. stoletja. Spisal sem si po mnogih enciklopedijskih slovarjih imenik različnih postopanj pri tezalnici, kakor so bila v navadi v srednjem veku, in tako sem slikal Brunovo mučenje, ko sem ga predstavljal, kakor da je prestal različna mučenja

navadna v tistih preteklih časih drugo za drugim. Tako sem množil popisovanja; poslušalci so groze kar kričali. Pa so tudi imeli za kaj; eno samo teh mučenj, kakor jih je prestal Bruno po mojem pripovedovanju, bi zadostovalo ga umoriti desetkrat.

Nisem pa hotel povedati pri teh popisih, akoravno sem po svoji volji pretiraval, da so bile grozovitosti le nasledek moje nevere, marveč pripisoval sem jih tisti dobi, in zamolčal sem, da so rablji srednjega veka služili ne papežu ali škofom, marveč rednim magistratom.

Če bi bil ostal na potu, katerega sem nastopil, mislim, da bi bil poslednjič iz Cartouche-a (glasovitega razbojnika, ki je bil kaznjen s smrtjo na kolesu) ustvaril prostomiselskega junaka, žrto duhovnikov, in trdil bi bil, da mu je duhovščina napela tezalnico in ga usmrtila na kolesu.

Kaj se vé? ... Morda pride kedaj dan, ko bo kak protiklerikalni govornik, slikajoč groze Jacquesije, mogočno kakor po navadi trdil, da socialni kmetje 14. stoletja so bili le kapucini pijani moritve in naščuvani na Francosko. In govornik, ki bo pravil zgodbo tistega viteza le Beauvoisis-a, kogar ženo in otroke so prisilili jesti osmojeno in krvaveče meso, imel bo poslušalce, ki mu bodo ploskali, če ne bo pozabil pripisovati te republikanske grozovitosti kakemu slovečemu cerkvenemu dostojanstveniku, ali kakemu začetniku verskega reda. (Dalje sledi.)

jemljemo v poštev, da znašajo zemljišni davki (brez priklad) v celi deželi nekaj nad 600.000 gld.

Koliko je napredovala naša konjereja, ki osobito Gorenjcem, pa tudi Dolenjcem n. pr. v šentjernejški pokrajini prinaša lepih dohodkov, to pa le, ker je vis. vlada vpeljala strogo postavo za licencovanje za plemo namenjenih žrebcev. Zaupljivi boste spoštovani kmetovalci, izvršujte vestno novo to postavo, gotovo sami v največjo korist.

Iz teh kratkih podatkov, kolikor sem jih mogel v le kratko mi odmerjenem času navesti, morete presoditi, da je naš deželni zbor vestno skrbel za prosoh kmetijstva, in tako upam, ker sem kot zaupen Vaš mož odposlan v ta slavni zbor že po svojem stanovskem poklicu prav v tej stroki osobito deloval v zboru, tudi Vašega odobrenja ter le zagotavljam, da bom, dokler bom izvrševal ta častni mandat, vsikdar se vestno potezal za interese svojih kmetijskih volilcev, sploh za duševni in gmotni blagor ljubljene naše domovine. Prosil bi le še, da naj slehern občinski mož sporoči mi želje oziroma potrebe svojega kraja in skrbel bom po vsej skromni moči služiti interesu svojega volilnega okraja. (Burna pohvala.) (Dalje sledi)

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. marca.

Notranje dežele.

Moravska in Mladočeht. Glasilo mladočeško, „Národní Listy“, so vedno hvalili in pospeševali razpuščeno češko-moravsko kmečko zvezo v Olomuci. Pri vsaki priliki je ta list našteval iz vrst moravskih seljakov imena, ki bodo rešila Čehe nemške móre. Te dni pa je ta list predrugail svoje stališče. Jadikuje namreč, da za prihodnje deželno-zborske volitve nimajo Čehi sposobnih kandidatov. Čudno, da je kar čez noč slana pomorila vse mladočeške nade.

Gospodska zbornica je minoli ponedeljek potrdila budgetni provizorij in postavo o kongruini ekspozitov.

Hrvatski sabor je v soboto pretrgal seje. Snide se zopet sredi maja, da reši ribiško postavo, izvoli regnikolarno deputacijo za rešitev vprašanja o zemljiško-odveznih obligacijah in sklepa o hipotekarni banki.

Vnanje države.

Francija. Ker je vstopil Develle v ministerstvo, treba je bilo izvoliti zbornici podpredsednika. Izvoljen je za podpredsednika bivši minister vnanjih zadev, Spuller, a le s 167 glasovi. Njegov protikandidat je dobil 112 glasov. Skoro gotovo bodo imeli boulangisti kmalu v Jerseyi shod. Saj pismo Boulangerja na Laisanta, predsednikovega namestnika, dalo bode povod imenovanemu shodu. Shod namerava bržkone omisliti si potrebna sredstva za prihodnje pariške občinske volitve. Mej Déroulédejem, predsednikom domoljubne zveze, in udi boulangistiškega odbora navstala je baje nesložnost, ker je Dérouléde že napravil načrt za imenovanje volitve in se bore malo zmenil in brigal za odbor.

Rusija. Kakor se poroča iz Peterburga, imenovan je za rimsko-katoliškega nadškofa mohilevskega (sedež Peterburg) prelat pl. Zdanović, kanonik v Vilni. Če bode imel imenovani nadškof kaj potrebnega vpliva, utegnejo zasijati boljši časi katolikom na Poljskem.

Bolgarija. Potujočemu princu Napoljskemu skazovali so Bolgari mnogo časti in naklonjenosti. Na bolgarskem parniku se je prepeljal čez Dunavo v Ruščuk, kjer ga je pozdravljala velika množica ljudstva in mnogo častnikov. Od tu se je odpeljal v posebnem vozu princa Ferdinanda v Varno, kjer ga je zopet pozdravljala obila množica. Tu je za jutrekoval v sobani, okrašeni z italijanskimi in bolgarskimi zastavami. Godba je igrala italijansko narodno himno. Potem je obiskal italijanski kraljevič palačo Sandrovo, poletno bivališče princa Ferdinanda. Od tu se je zopet vrnil na parnik. Princ Napoljski se je iskreno zahvalil za preprijazno gostoljubnost bolgarskega princa Ferdinanda.

Nemčija. „Tagblatt“ poroča, da je zahteval cesar Viljem od Moltkeja, naj pové svoje mnenje v prepiru z Walderseejem. Moltke je objavil cesarju svoje mnenje, iz katerega se razvidi, da se vjema maršal s cesarjevimi nazori. Waldersee je odpotoval v Italijo. — Povodom redovne svečanosti je bilo podeljenih mnogo redov. Posebno zanimiva je dekoracija mnogih konservativnih voditeljev. — „Berliner Politische Nachrichten“ poročajo, da je bila minolo soboto tretja popolna seja delavske konference. Sklepi ne vežejo sicer nobene vdeležujočih se držav, a vendar je upanje, da jih uporabijo posamezne države pri zakonodaji. Nemčija se bode prva ozirala na konferenčne sklepe ter jih vpeljala pri postavodaji v varstvo delavcev. — Kar se tiče berlinske ministerske krize, méniyo angleški diplomatski krogi, da ne bo razrušila odpoved bivšega kancelarja Bismarcka trdnega prijateljskega razmerja med cesarjem Viljemom in nemškim narodom, ker

je bil cesar vedno odkritosrben prijatelj domovini svoje matere. Pač se silijo nehoté nemškim političnim krogom tamne misli, da se utegne razrušiti trodržavna zaveza, skaliti evropski mir, ker je odstopil mož, čegar močna roka je splela varno vez in zdržavala mir v Evropi. Ne iz Avstrije, marveč izpod jasnega italijanskega neba valé se oblaki skrbi in strahu proti Nemčiji, kajti Italija je od dné do dné v večji zadregi radi mrzlokrvnih razmer s Francijo. Italijanska vlada bo storila potreben korak, da dobi nazaj vsaj akcijsko prostost. Skozi celih 15 let vzdržaval je knez Bismarck mejnarodni mir v Evropi, in preteklo bo nekaj let, predno bo Anglija prepričana, da bodo tudi Bismarkovi nasledniki varovali v enaki meri evropski mir.

Anglija. Princ Waleški je, kakor se je že poročalo, sedaj v Berolinu. Njegovo bivanje v Berolinu spravljajo mnogi v zvezo z Bismarkovim odstopom. Saj je tudi bil bivši nemški kancelar vzrok, da se niste Nemčija in Anglija bolj približali druga drugi. Ta ovira je segala celó v sorodniške razmere, ki so med berlinskim in londonskim dvorom. Znano je, kako se je upiral knez Bismarck proti željam angleške kraljice in cesarice Friderikove, da bi se namreč zaročila princesinja Margareta s knezom Aleksijem Battenberškim. — Zbornica poslancev je sprejela nasvèt za nakup irskih posestev, za kar se bode potrebovalo 33 milijonov funtov, ki se bodo zavarovali z jamstvenim zakladom.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 25. marca. (Državne železnice.) C. kr. ravnateljstvo avstrijskih državnih železnic bode vpeljalo s 1. junijem letos na svojih progah nove, jako poceni vožne cene za osobni promet, podobne onim, po katerih se vozijo na Ogerskem že precej dolgo časa in se jako hvalijo ž njimi. Podlaga novim cenam je skupna daljava cele proge, razdeljena na več pasov po 100 in 100 kilometrov obsejajočih. Poglavitne točke o novih cenah, na katera se poslednje opirajo, so: 1. Cene so umerjene po kilometrih in se bodo pobirale v enakih svotah za pasove od jednega do 50 kilometrov, to je, kdor se pelje le sedem kilometrov daleč, plačati bode moral ravno toliko, kakor oni, ki se pelje 49, oziroma 50 kilometrov. 2. Jednotna kilometerska cena znaša pri poštinih vlakih po krajcarju od kilometra v tretjem, po dva v drugem in po tri v prvem razredu. Za nagliče in kurirje prištevala se bode 50odstotna doklada po vseh razredih. 3. Vsaka postaja je osredje svojega kilometerskega pasovja in so daljave od nje na vsako stran v okvirju prvih 100 kilometrov razdeljene na: 5 pasov po 10 kilometrov, 2 pasova po 15 kilometrov in 1 pas 20 kilometrov obsejajoč. 4. Kdor bi se peljal le do pričetka poslednjega pasu, plača toliko, kakor če bi potoval do konca pasu. 5. Vsakojaki dosedaj obstoječi vozni listki z znižano ceno, kakor „vzvrtni listki“, listki v predplačilu, božjepotni listki itd., pridejo ob enem ob veljavo; obdržé jo le letni permanentni listki in pa vojaški listki za službeno vožnjo. 6. Otroci in delavei dobé primerne polajšave. 7. Prosta vožnja prtljage do 25 kg na vsak listek se odpravi in bo v bodoče plačati za vso težo po 0-2 kr. od vsakih začelih kilogramov in kilometra. Povsem bode vožnja za 50% cenejša, kakor je bila do sedaj, in sicer v tretjem razredu, v drugem za 36% in v prvem za 33%, pri poštinih in osobnih vlakih; pri naglih in kurirjih pa za 40, 25 in 20%. Trgovinski minister obljubil je polagoma tudi na zasobne železnice vplivati, da bodo vpeljale nove vožnje cene državnih železnic.

O volitvah Vam ne bodem razkladal, kako je bilo, ker bi Vam tako ne vedel kaj družega pisati, kar ste že sami prinesli v včerajšnjem političnem pregledu. Pač pa Vam lahko omenim, da se je letos tukajšnja duhovščina v zvezi z združenimi kristijani volitev z nepopisno navdušenostjo vdeležila. III. okraj (Landstrasse) najhujše stopa židom in židovskim pristašem na prste in je tudi sijajno zmagal s svojimi kandidati. Saj je pa tudi skrajni čas, da se kristijani otresemo židovstva, ako nočemo sami sebi škodo. Kar se pri židu kupi, je večinoma le na oči denarja vredno, v resnici pa niti „počnega groša“ ne. Jaz sem si kupil o minolem Božiču na Landstrasse, Hauptstrasse, v židovski obutalni prodajalnici čevlje za 3 gld. 50 kr. Žid mi jih je hvalil čez mero in se rotil na svojo čast, da jih moram najmanj tri mesece nositi. Verjel mu nisem, mislil sem si pa, ko bi jih le vsaj štiri tedne imel, pa bo dobro; ali niti tega nisem udekal. Čez štiri najst dni so mi tako razpadli, da jih za denar niti starinar ni več maral. Kako se pa še le tisti ukane, ki od žida pohištvo kupi, naj Vam zadošča, če Vam

povém, da je še vedno opeharjen, ako mu le polovico tega ponudi in plača, kar žid zahteva.

Bivajoč v Ljubljani, kupil sem si v „Slonovih ulicah“ v židovski prodajalnici obleko, obstoječo iz suknjiča, telovnika in hlače, za trinajst goldinarjev. Konec julija sem jo prvič oblekel in konec septembra tistega leta — poslednjič, ker ni bila več za rabo. Trinajst goldinarjev res ni veliko, vendar za reveža preveč, da bi jih za dva meseca na obleki potrgal. Če mi je torej z dobrim svetom mogoče, kôga škode obvarovati, mislim, da ne morem boljše današnjih vrstic končati, kakor če na ves glas zakličem: „Slovenci, varujte se židov, ako hočete sami sebi dobro!“

Iz Veprinca, 22. marca. Nove orglje, katere so bile blagoslovljene v dan sv. Jožefa in katere je postavila dobro znana trdka bratov Zupanov iz Kamne Gorice pri Kropi, so dovršene po najnovejših izumbah. Orglje imajo sapnico na stožce z upadajočimi zavorci brez zmeti. Meh, kateri daje v obilju sape, je sestavljen iz dveh sesalk in jednega vodoravnega regulatorja po francoski metodi; goni se lahko, tako da pri polni igri zadošča 10letni deček. Igralnik je jako ukusno in priročno prirejen, tako da spremeni, klavijatura, zbiralniki in zvezniki z velikim vspehom delujejo na lahko, tiho in brez vsakega najmanjšega ropota. Mehanika je trikotno, jako jednostavno, a povsem precizno izdelana, sestavljena je iz dobrega materijala, pa povsod, kjer se vrti i suče, je deloma z usnjem, deloma suknom obloženo. Cela notrajna uprava je tako skrbno sestavljena, da se k vsaki reči lahko blizo pride.

Glas polnih orgelj je veličasten in mogočen, posamezni spremeni pa jako karakteristično intonovani, osobito omeniti je prijetni soloregister „Salicional“ i „Dolce“, katera posamno ali združeno milo in prijetno pevata.

To delo je šestindvajseto te trdke v dôbi od leta 1880., a menim, prvo nje rok v tem kraju. Kakor so bili povsem zadovoljni drugod ž njenimi deli, tako smo popolnoma zadovoljni tudi mi s tem delom na Veprincu. Brata Zupana sta vrlo sposobna v tej stroki. Mi jima na tem delu čestitamo in zahvaljujemo in vsakemu priporočamo. —i—

Dnevne novice.

(Na novomeški gimnaziji) je nevarno zbolel profesor naravoslovja in matematike, gosp. Valentin Ambruž. Iz Ljubljane je šel v Novo mesto kot namestnik g. Francišek Jeraj, katerega nauke so z g. Stefanom, skriptorjem v licejski knjižnici, začasno prevzeli tukajšnji gg. profesorji.

(Na drugi nižji gimnaziji), ki se bode pričela s prihodnjim šolskim letom v Ljubljani pod isto streho (!) s prvo višjo in s slovensko-nemškim (!) učnim jezikom, razpisano je ravnateljstvo mesto z obrokom do konca julija t. l.

(Trstenjakov večer.) Pisateljsko podporno društvo napravi v zvezi z drugimi národnimi društvi v soboto zvečer v dvorani čitalnični pokojnemu Dav. Trstenjaku na čast spominski večer, pri katerem bo sodeloval pevski zbor čitalnice in h kateremu so povabljeni tudi čitalnični društveniki. Ustrezajoč pozivu pisateljskega podpornega društva prosi tedaj čitalnične društvenike, da se omenjenega večera prav mnogobrojno vdeležé, odbor „Čitalnice“.

(Kranjsko obrtno društvo) imelo bode vsled odstopa dosedanjega svojega predsednika g. Antona Kleina v soboto dné 29. marca ob 8. uri zvečer v Schreinerjevi pivarni na št. peterskem predmestju izredni občni zbor. Dnevni red: 1. Nova volitev gospodarskega sveta. 2. Splošni predlogi. Zaradi važnosti tega zbora gledé na daljni razvitek društva vabi odbor vse obrtnike k pristopu in vdeležbi.

(K šolskemu vprašanju.) V poslaniških krogih se govori, — kakor poroča „Politik“, — da bode naučni minister baron Gautsch v budgetni debati izjavil se v takem smislu, ki bistveno ustreza katoliškim željam; vsled tega nekda bodo nemški konservativci glasovali za dispozicijski zaklad in proračun naučne uprave.

(Odlikovanje.) Presvetli cesar je podelil umirovljenemu glavnemu davkarju J. Burji v priznanje njegovega zaslužnega delovanja naslov cesarskega svetovalca.

(Župnijo Belocerkev) je dobil č. gosp. Anton Žgur, župnik v Ledinah.

(Z Dunaja) se nam poroča: Znano je, da je najmlajša hči našega cesarja, nadvojvodinja Marija

Valerija, zaročena z nadvojvodo Frančiškom Salvatorjem, sinom nadvojvode Karola Salvatorja in nadvojvodinje Marije Immakulate Klementine. Nadvojvodinja Marija Valerija stopila bode dne 22. aprila v dvaindvajseto leto svoje dobe, in Dunajčani, ki so cesarski družini vdani kot pravi zvesti sinovi svojemu očetu, osloviti hočejo ta dan s tem, da položé temeljni kamen novi cerkvi v trajen spomin. Stala bode v tretjem okraju tik botaničnega vrta v Jacquinovih ulicah na Rennweg-u, kjer so se priprave že pričele. Cerkve bode samostanska in lastnina kongregacije „hčera božje ljubezni“. Zidala se bode večinoma s pomočjo milodarov.

(Novo katoliško vsučilišče) v Freiburgu (Švica) se odpre dne 15. aprila t. l. Najprej začne s predavanjem na filozofski fakulteti. Iz ravno objavljene „Index lectionum“ razvidimo, da so med profesorji filozofije trije dobro znani učenjaki oo. dominikanci, namreč Berthier, Kennedy in dosedaj na Dunaji živeči o. Weiss, ki bode predaval „Gesellschaftslehre“. Prof. Kallenbach bode učil: „Grammaire d l'ancienne langue slave liturgique“ dve uri na teden in eno uro „Explication de textes slaves liturgiques“. — Predavanja na bogoslovni fakulteti se pričnó letos jeseni. — Bodemo li kdaj tako srečni, da poročamo o otvorjenji katoliške univerze v Solnogradu?

(Beda na Kranjskem.) Kakor pišejo zadnje „Novice“, je število stradalóh na Kranjskem naraslo visoko nad 40.000 oseb, še večje pa je število gospodarjev, ki so se sicer s silo preživeli čez zimo, pa sedaj potrebujejo potrebnega semena. Setev in sajenje ne more se odlašati, zato je skrajni čas, da se revežem nakloni izdatnejša pomoč. Dežela je že porabila v ta namen dovoljenih 20.000 gld., zato ljudje težko pričakujejo obljubljene državne podpore. Kakor se poroča, storili so državni poslanci že večkrat potrebne korake in tudi deželni odbor je ponavljal svoje prošnje, in tako smemo upati, da v kratkem osrednja vlada pošlje potrebno pomoč.

(Katoliška cerkev in tržaški Lahi.) Minoli teden je imel tržaški mestni svet javno sejo. V razgovor je prišlo tudi vprašanje o zidanih šestih župnih cerkve v Rocolu. Okoličanski poslanec g. Nadlišek je nasvetoval, naj bi mestni zbor zahvalil g. Desepija, ki je daroval stavbišče v ta namen. Poslanec Cambon, lahonsko-židovski advokat, pa je z najsurovejšimi psovki napadal katoliško vero in duhovnike. Še hujše je besnel proti duhovščini vročerkvni dr. Spadoni, češ, da mestni zastop, ki je nedavno dovolil donesek za spomenik Giordanu Brunu, ne bode postal nezvest svojim načelom. Tudi znani Rascovich se je javno izpovedaval, da je brezverec in ateist. Kje je bil pač zastopnik iz V. volilnega okraja, da bi bil odgovarjal na surove napade in predrznežem zamašil usta?

(Vincencijeva družba) priredi tudi letos za svoje člane duhovne vaje, ki se pričnó prihodnjo soboto zvečer ob 7. uri in končajo veliki četrtak zjutraj s skupnim sv. obhajilem v cerkvi sv. Florijana. Vaje bodo ob večerih ob 7. uri, zjutraj ob 6. uri.

(Štajarski deželni odbor) je pooblastil okrajno glavarstvo v Ptuiju, da razdeli iz deželnega zaklada pogorelcem v Starošincih za nakup semena 350 gld.

(Štajarska vinorejska šola.) Štajarski deželni odbor je potrdil imenovanje učitelja g. K. Sketa

kot suplenta na deželni vinorejski šoli za ljudskošolske predmete. Nadzornik drevesnice g. A. Stiegler je imenovan začasnim učiteljem vinoreje in kletarstva.

(Koroška hranilnica) je nedavno razdelila 85.000 gld. darov, in sicer cerkvi pri Gospi Sveti 500 gld., cerkvi v Vratih 300 gld., za ubožno hišo v Žreleu 200 gld., vse drugo pa za Celovec, Borovlje in šole. Če pomislimo, da največ obrestij plačujejo kmetje, na katere pa se hranilnica ne ozira pri razdelitvi darov, svetovali bi koroškim Slovincem, da ustanove svojo hranilnico po vzgledu južnoštajarskih rodoljubov.

(Občina Tolsti Vrh) na Koroškem je že dne 7. aprila 1888 prosila za slovensko šolo. Deželni šolski svet pa je odgovoril še le 21. decembra 1889. Torej je občina nad dvajset mesecev čakala odgovora. In kakošen je bil ta odgovor? Med drugim se glasi: „Deželni odbor je izjavil, da že dvajset let obstoječa vredba učnega jezika splošno ugaja namenom in željam prebivalstva in da se želje po premembi te vredbe ne opirajo na nove potrebe, ampak samo na agitacije, ki so zatrosene v deželo. Občinski odbor v Tolstem Vrhju naj torej odgovori, ali še ostane pri svoji prošnji.“ Deželni šolski svet torej ni rešil prošnje, temveč le vprašal, ali občina še želi slovenske šole. In na ta odgovor je občina morala čakati dvajset mesecev. Ker je občina ponovila svojo tirjatev, utegne zopet dvajset mesecev čakati odgovora. To so pač žalostne razmere!

(Iz Žirov.) Tukajšnji podobar g. Janez Puc je naredil prav lepo podobo lurske Matere Božje. Delo je res hvalevredno, zato priporočamo tega podobarja.

Telegrami.

Dunaj, 27. marca. Kanonik Frančišek Ogradi je imenovan opatom v Celju.

Dunaj, 26. marca. Po Veliki noči bode vlada sklicala zaupne može, ki so se vdeležili spravnih obravnav, da jim predloži v presojo postavne načrte, katere bode izročila češkemu deželnemu zboru.

Dunaj, 27. marca. Zbornica je sprejela nasvêt poslanca Zeithammra, naj se vse peticije in predlogi o znižanju tarifov na državnih železnicah izroče železniškemu odseku. Postavni načrt o premembi dunajskega vžitinskega davka je bil v tretjem branji potrjen. Zbornica je dalje potrdila pogodbo z Nemčijo o podpori revnih mornarjev in pričela posvetovanje o resolucijah k postavi dunajskega vžitinskega davka.

Dunaj, 27. marca. „Wienerzeitung“ je objavila postavo o podaljšanji budgetnega provizorija za mesec april in maj.

Budimpešta, 27. marca. Vest, da odstopena vojni minister in vojaški poveljnik na Dunaji, ni utemeljena.

Berolin, 26. marca. Cesar je sprejel ostavko grofa Herberta Bismarcka in izročil vnanje ministerstvo državnemu kancelarju Capriviju.

Peterburg, 26. marca. Na tukajšnjem vsučilišču so bili včeraj dijaški nemiri. Dijaki so delili in na vogale pribijali revolucijske proklamacije.

Madrid, 27. marca. Zbornica je potrdila postavo o splošni volilni pravici.

Pariz, 27. marca. Delavci v klavnicah so sklenili ustaviti delo in v soboto napraviti demonstracijo.

Canea, 27. marca. Turška vlada je preklicala razsodbo vojaške oblasti ter namesto zapora določila denarne kazni.

Aix les Bains, 27. marca. Kraljica Viktorija je došla in bila slovesno sprejeta.

Listnica vredništva:

G. dop. na Hrvat.: Lipoglav spada pod pošto Šmarje pod Ljubljano. — G. dop. iz U. pri A.: Vas ne poznamo. Zakaj skrivate svoje ime? Brezimihi dopisov ne objavljamo.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu		
26	7. u. zjut.	731.8	6.2	sl. zap.	oblačno
	2. u. pop.	734.0	16.2	sl. zapad	del. jas.
	9. u. zveč.	735.1	10.2	sl. jzpad	oblačno
Srednja temperatura 10.9° za 5.5° nad normalom.					

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

27. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	86 gld. 65 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16% „	87 „ 10 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 95 „
Papirna renta, davka prosta	102 „ 25 „
Akcije avstr.-ogerske banke	933 „ — „
Kreditne akcije	308 „ 25 „
Francoški napoleond.	9 „ 45 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 63 „
Nemške marke	58 „ 86 1/2 „

Ivan Kregar,

izdelovalec cerkvenega orodja in posode
Rimska cesta št. 11, Ljubljana.

naznanja prečast. duhovščini in sl. občinstvu, da je otvoril

pasarsko delalnico

ter se priporoča v izdelovanje najraznovrstnejšega cerkvenega orodja, kakor: monštrano, ciborjev, kelihov, tabernakelnov, svečnikov, lestencev (lustr) itd., katero obljubi izvršiti po najnovejši obliki, po poslanih vzorcih ali lastnem načrtu poštno, lično, trpežno in po najnižji ceni.

Sprejemlje tudi staro orodje v popravo in prenovljenje, posrebuje in pozlatuje v ognji. (23)

Ilustrovani ceniki so zastoj in franko na razpolago.

Marijaceljske želodčne kapljice

posebno zdravilne pri želodčnih boleznih.

Izkušene pri pomanjkanju teka, slabosti želodca, napenjanju, kislem riganju, koliki, prehlajenju želodca, gorečici, zlatenici, gnjusu in bruhanju, glavobolu (če izvira iz želodca), krču v želodcu, zaprtju, prenapolnjenju želodca z jedili in pijanci. Cena 6 skatlic 20 kr., 6 skatlic 40 kr., dvojne steklenice 70 kr. Ozrednji razpoložatelj: Lekarnar KAROL BRADY, Kromeriz (Moravija). Varstvena znamka. Svarilo! Pritne marijaceljske želodčne kapljice se mnogo ponarejajo. — V znak pristnosti mora biti vsaka steklenica v radečem zavrtku, na katerem je odlišen zgorajnja varstvena znamka, poleg tega mora biti na vsaki navodilu rabe razstavljeno, da je bilo tiskano v tiskarni G. Guseka v Kromerizu. (26)

Marijaceljske čistilne kroglice.

Ze več let s najboljšim uspehom pri zaprtju in zapekanju rabljen kroglice se sedaj mnogo ponarejajo. Paziti je tedaj treba na zgorajšnjo varstveno znamko in podpis lekarnarja C. Bradyja, Kromeriz. — Cena 6 skatlic 20 kr., 6 skatlic 40 kr. — Če se denar naprej pošlje, stane 6 skatlic za prosto doposlavljanje 1 gld. 20 kr., 12 skatlic 2 gld. 20 kr. Marijaceljske želodčne kapljice in čistilne kroglice niso tajno sredstvo. Predpis je pri vsaki steklenici in skatlici naveden v navodilu rabe. Marijaceljske želodčne kapljice in čistilne kroglice se pristno dobivajo v Ljubljani: pri lekarnarju Piccoliju; — lekarnarju Svobodi; — v Postojni: pri lekarnarju F. Bacarčiču; — v Škofji Loki: pri lekarnarju Karolu Fabianiju; — v Radovljici: pri lekarnarju Aleks. Robleku; — v Novem Mestu: pri lekarnarju Dominiku Rizzoliju; — lekarnarju Bergmannu; — v Kamniku: pri lekarnarju J. Močniku; — v Črnomlju: pri lekarnarju Jv. Blašku.

Tuji.

25. marca.

Pri Stonu: Klein in Boskovic, potovalca, z Dunaja. — Holzer, brivec, iz Beljaka. — Stiger iz Celja. — Rocco iz Trsta. — Wietsehnig iz Križa. — Grofinja Egger iz Gorice. — Iser, prodajalka čipk, iz Nemčije. — Smrekar, inženir, iz Nemčije — dr. Scharnagel, vojaški zdravnik, in Weiss, iz Gradca. — Stangarski, župnik.

Po kratki rabi neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zob.

Lepota zob.
Nova ameriška
zobna glicerín-crème
(preskušena od zdravstvene oblasti)
KALODONT F. A. Sarg-ov sin in drugovi,
c. kr. dvorni zalagatelji
na DUNAJI.

Dobiva se pri vseh lekarnah in parfumerijah itd. 1 komad 35 kr.
V Ljubljani pri lekarnarjih Erazmu Birschtzu, Vilj. Mayerju, Gabrijelu Piccoliju, Iv. Svobodi, pl. Trnkoczyju, dalje pri C. Karingerju, Josipu Kordinu, Petru Lasniku, M. F. Suppanu, Antonu Krisperju.
(52—35)

Izdajatelj: Matija Kolar.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev

opatiije Soulac (Gironde).

Dom MAGUELONNE, pripor.

Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po priporji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepuje in popolno ozdravi celjusti.

Zares močno ustrezemo našim p. n. eitateljem, opozoruje na to starodavno ter prekoristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrška **SEGUIN** Bordeaux

(Francija)

ave Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav.

(30)

